

VOIESORI SI VEI PUTE

Pe ană — — lei 128 — 152.  
Pe săptămuni — 64 — 76.  
Pe trei luni — 32 — 38.  
Pe un luna — 11 — —

Un exemplar 24 par.

Pentru Parisul pe trimestru fr. 20 —  
Pentru Austria — — for. 10-v-a.

# ROMANULU

Redacția, Strada Academiei No. 20. — Articolele trânsise și nepublicate se voru arde.

Rădătorul responderei EUGENIU CARADA.

București 26 Augustu.  
7 Răciune.

Avorăm multe acte însemnate în aceste dile ce spacialu nă a lipit până acum a le reproduce, a le pune și noi supări ochii publicului pentru a culege învățamintele ce ele conțin. Între aceste acte trei sunt mai cu sămări cari conțin, să-care în felul său învățaminte bune. Unul este un raport al domnului doctor în medicină Marcovici, 1) prin care dă sămă guvernului despre modul cu care și-a îndeplinită grăoia și frumosă înșarcinare ce avusese în România de peste Milcov. Învățatul medicu a împărțit lucrarea sea în patru părți.

„Despre specia bălei, despre cauzele gravitației epidemiei, despre mortalitate și despre măsurile ce a luat.”

Partea care ne interesează mai cu osebire pe toți și din care putem să avem datorie se culegem învățaminte este cea morală, adică cauzele gravitației. Vom reproduce în curând acea parte, care însă d'acum uă recomandăm cu dinadinsul publicului, și din care ne măginim acumă a pune aci basele.

„Gravitatea epidemiei, dice învățatul medicu, nu poate fi de locu atrăbită malinității geniu lui epidemiei. Dacă daru băla nu era din cele o moritorie cumă ea a secerat sătul întrigă?”

Ecă cumă, ecă pentru ce.

„Cauzele de căpetenie și cele mai puterice sunt: uă miseră completă, „absolută; depresiunea moralului; incuria, „apăția, nepăsarea autorităților comunității; lipsa de ori-ce inițiativă privată.”

Dacă d. A. Marcovici aru si seris volume întrege contra despotismului și a centralisarii, ce este una din verigile lanțului despotismului, n'arū si isbutit, ori cătu de mare aru si talentul seu, a face un tablou mai viu și mai ingrositor al despotismului, n'arū si putut se ne dă învățaminte mai mari, mai limpedi, mai pipăite, mai măntuitorie. Nici uădată n'arū si putut se ne arate cumă despotismul abătendu moralul, ucide și corpul celui abătut, celui căduț în incurie, în apăție, băla ce băntue ne-apărătă anima, susținutul celor ce per-țindu-și libertatea și perde și demnitatea, și susținutul. Nici uădată n'arū si putut se dovedescă mai pipăit cumă despotismul, ucidendu inițiativa indi-

1) Monitorul de la 17-29 Augustu.

viduale, ucide și corpul, și face astu-felu ca omenii se nu se mai ajute unii pății și nepății astu-felu de boli se mărtură celu seracu daru se mărtură lăngă, děnsul și cei avuți prin mo-lepsiroa aerului.

Tabloul ce presintă, în căteva tre-sure, d. Marcovici, și care îl sustine prin fapte, este durerosu, este îngrozitoru, daru totu d'uă dată elu ne pote scăpa pentru viitoru de cea mai sicură peire și ca individi, și ca societate și ca națiune, de-lu vomu înțelege și de ne vomu pune cu toții se fondamul Statul Român pe libertate și pe dreptate.

Cătu despre noi mulțumim cu re-cunoșință d-lui Marcovici care, în această ocazie s'a împlinită în ade-vařu și din tōte pînturile de privire finală și sacra misiune a medicului,

Alu douilea actu mare este discursul prin care Primul procuratorul Curții de Casăjune a deschis a-nul juridicu. Subiectul ce alesu este, la noi mai cu sămă, temelia pe care trebue să se aducă edificiul celu nou. Credința nostră este că unu statu nu pote trăi păna ce nu va fi fondalul pe dreptul, dreptul deci, într'uă societate atâtă de băntuite nu se pote fonda păna ce nu vomu avea în adevărul „responsabilitatea agitatorilor publici.“ Acestă înțală și bine făcătoriū subiectu la tratat d. Papiu Ilarian. Vomu reproduce și noi dupe Monitorul acestu discursu, acestu codu practicu alu dreptului pentru că trebuc toți se-lu citim și se-lu reci-tim păna ce vomu face ale nōstre tōte ideiele cele bune, măntuitorie ce elu conține. Pentru astă di insă, ave-mu datorie se punem chiaru aci supări ochii publicului și mai cu sămă supări ai guvernului următoriele linie.

„Puiu importă dacă fapta ministrului este uă violare positivă său uă culpabile ne îndeplinire a legii constituționale. Pentru acca-a necesitatea unei legi, precumă nestrințarea dărilor sălătate, este totu așia violare de Constituție ca și strângerea unei dări nevotate.“

„Gră este responsabilitatea ministrului de Finanțe, dēcă scōle dări ne-neuvințate, aū dēcă nu strînge cele incuvintate, căci prin acestu dia urmă deliciu, totă administrația Sta-tului ar putea se susține.“

Si noi adăogăm că tomai cădu

uă națiune are, precumă evenu noi astă-di unu guvern compusu de bă-norabili, trebue se stăruiască a se pădi legile, și guvernul, căndu din scăpare din vedere, face uă greșială trebue s'o îndrepente indată, ca astu-felu elu se se rădice în sima națiunii în locu d'a stăru în greșială co-misă s'a deschide astu-felu ușile unui guvern reu a ucide dreptul, puindu-naintele pe bărbătii cei buni.

Alu treile actu bunu este unu studiu în privința armatei de d. Căpitan Berindei, publicat în Luptătorul. Vomu reproduce acelă articolu căci elu conține, dupe noi, modul d'a avea uă armată care se fiă armata libertății și-a-părări teritoriul român.

Publicăm mai la vale uă reclamare a Primarului din comună rurală De-gerații-Parepa din judecătul Prahova și recomandăm cu dinadinsul d-lui Ministru din intru. A se suspende în adevărul Primarii, tocmai căndu se facu liste, este unu ca seriosu; căndu Primarele a fostu din aci cari su a-căstă cestiu a susținută legalitatea, suspenderea lui devine și mai seriosu. Credem daru că d. Ministru ar trebui se ordone a se face îndată uă ancheta seriosă și de către bărbătii cari nu numai se se bucur de stima lu-telor daru cari se nu fiă funcționari, ea se simă astu-felu scutii de bănuială.

Bin mai multe judecătă și sositu în București deputații pentru a asiste la immormintarea virtuosului Român A. Panu. Mai mulți comercianți din București au cerută eri prin petițione de la guvernă ca celu puinu, dacă lașianii nu voru ca corpul lui Panu se remătă aci ca simbolu alu unirii, se se facă celu puinu în București ceremonia immormintării s'apo se se trămiță trupul la Iași, din nemorocire petițione nu s'a putul immâna eri d-lui Ministru, și adi domnia-sea a plecatu spre a împlei pe Domnitoru.

Ori și cumă, constatăm cu feri-cire aceste manifestări căci, onorându virtutea este dovadă că n'cepem să iubu, căci onorându virtutea ea începe a resfringe rađale sele asupra celor ce vinu și se inclină naintea iei.

Suntu Muntei cari voru se mărgă-la Iași se asiste la immormintarea lui Panu. Rugămă pe guvernă a publica-indată în Monitoiu dia olărită pentru immormintare.

Paul perdu răbdarea. — A! dom-nă, numiști copilăria acea-a ce este mal sincere, mal viu, mal profundu, mal pasionat! Daru d-ta n'ă înțelesu că te iubeamă dia înțeia căndu te amu văduțu.

D-na de Sarens se lungi cu unu aeru leneșu în fotoliul iei, și cu unu tonu de luare în risu în care era și pucină frică: — Multu aș se 'mă mal spui? dice ea.

— A! n'al animă! strigă Paul.

— Acestu strigătă, și cunoscu! L'am mai audiu, și e deja învechită. Dacă acumă, pentru ca se urmeți pe acestu tonu, memoria nu te va ajuta, vor-bește înainte, eū cunosu uă jumetate de duzină de tirade cu cari puteți se ve servit... Cea mai dupe urmă, nu e nouă, ea e coprinsă în romanul dleii.

D. de Sombreuse își înțește mănele, și cu unu accentu în care se simpăția adevărului: — Insă vă iubescu! strigă elu, jam plus unu urmă. — Ea va spus!

— Mi se pare. Asculați, domnule

Lăsați-mă se credu că vă înșe-lași, respusne d-na de Sarens.

— O! nu! vă juru că n'ăsă voi se vă vorbescă ca romanurile acolo de cari vă aduceți aminte, insă dacă nu potu se remănu altu-felu îngă d-ta de căndu suntu singură facu la imaginăriu mea proiecte ce nu se voru mai realisa nici uădată. Celu mai în-țește din astă proiecte v'ară părea cea mai mare nebuniă. Ce este mai tristu este că nu me măngăiu cu nici uă iu-siune. Aveți unu caracteru ciudat, impungătoru, fantasă, uă vorbă age-ră, amără, superatōrie, care face ca conversaționea d-tale se fiă ca uă că-rare acoperită cu spin. Nimicu nu e în d-ta care se liniscește, se iadu-cescă repausul. Dupa cumă sunteți aru trebui se vă urăscu. Pentru ce ore vă adoră? Astă defecte pe cari vi le arătu, facându-ve pote se credeți prin acesta că suntu inpertinente, eū le scușu, burată anima mea. Imi veți dice că nu e eroică și că se apără reu! Ori ci-

LUMINEZĂ-TE SI VEI FI

Abonamentul în București, Pasagiu-român No. 1. — În districte la corespondență diariului și prin postă. La Paris la D. Darras-Hallegrain, rue de l'ancienne Comédie, Nr. 5. Administratorul diariului D. Gr. P. Serrurie.

ANUNȚURILE  
linia de 30 litere — 1 leu.  
Inserționi și reclame, lin. 5 —

## INVENTAMINTE POLITICE.

## PRUSIA si ENGLITERA.

Scirile din afară nu trebue se ne-să cea-a ce erau uă dinioră li boari mătănie, pentru a trece timpul, făcându unu felu de lecție neproducătorie. Fiă care faptă, bunu său reu, trebue se ne servescă de înve-tamintu. Aoi intregi n'amă incetă d'a face pe Români se n'elégă acestu adevăr și n'ă amă incerat a-i prezinta scirile din afară supări forma eea mai priuiciosa d'a le stelege s'a pro-sita de învățamintele loru. Aedătă da-toriă vomu împlini-o și n'ă viitoru și l'ella parte uă lăsă suspensă pentru ca viitorul se decide despre dênsa.

Si pentru ce acăstă? Pentru ce Italia se ntruni îndată tău supări Vittore E-manuelu, și libera și docta Germania

remane ăncă nici intr'unu felu? Causa o arătămă. „Puterea primă în dreptul, Alemania nu se pote face de cătu prin feru și prin sănge,” a dăs acumă trei ani d. de Bismarck. Nu scimă daca acăstă este adevărata credință a d-lui de Bismarck său dacă n'a adoptat-o pentru că n'ădătă că numai p'acea cale pută induplă pe rege d'a merge năntă; ori și cumă așia este faptul s'aci este partea cea slabă ce face ca geniul politicu alu d-lui Bismarck chiaru căndu isbuti se nu p'otă triumfa de cătu în parte.

D. de Bismarck a simțit acăstă slă-biciune și s'ă silitu, se silesce s'o nă-lăture, se intre adică pe calea libertății; poziționea sei însă acumă este plină de cele mai mari anevoințe; în intru este bănuită și pe tăcute atacată acumă de partita reaționarie, a căre-a pa-siuni și prejudicie politice le a sfatul la începutu. Partita liberă de și, din punctul de vedere politicu a fostu si-lită a sanctiona faptele împlinite, ertându procedările întrebunțate, totu însă se teme pentru viitoru și caută a dobendii chiezeșă; uă frațiene mai na-intă protestă chiaru acumă, contra unității dobendii prin sacrificiul li-berătății. Acumă voi-va, d. de Bismarck, și putea-va se stă în libertate și se mărgă năntă pe viitoru cu dēnsa nu-mai și prin trănsa? Aci este cestiunea cea mare.

D. de Bismarck, a declarat mai deună-di iut'una din comisiunile Camerei că, nu pote introduce d'acumă constituționea Prusiei în terile anesate fiindu căcăstă intimpină opoziționu, atătă la poporașunile a căroru indepen-

rișescu... Dacă Dumnezeu mi aru da puterea de a vă face mai bună și în tomai ca acea principesa care n'avea de cătu cele mai frumosă calități, eu i-așă mulțumi și n'ăsă priuji dărul său; schimbătă, n'ă mai fi d-ta.... Si d-ta, esci acea-a ce găsești mai ri-pitoru în lume. Esplice cine va p'ută aste contradicționi. Suntu furiosu de a fi așia; însă rațiunea mea n'are nici uă putere. Amu luptă, amu voită se fugă, m'amu silitu a nu vedea de cătu partea neplăcută a naturei d-tale, și a'mi repești necontenită ca nici uă legătură de simpatia nu va exista între noi... Rezultatul acestei lupte, fată-l; și privescă, tremură și vă iubescu.

Voca d-lui de Sombreuse se sfîrșește d'ădată, și lacrimi li egîră din ochi. — Trebue se convină; m'ă iubiș, dăse d-na de Sarens, însă acăstă 'mă desplace. Tresări! Cuvântul său sim-pătia împodobescu cu mil de farmec, și, timențul ce exprimă acestu cuvântu-rișă precumă suntu, aceste defecte m'ă cauză acăstă emociune? Trebue a

dință a supresu-o cătă și 'n străinătate; a adaosă încă că d'a acceptă Parlamentul pentru a regula noua situație s'ar espune la cele mai grave anevoiește și pote și la unu altu resbelu.

Eca dară, că și faptul și énsu-si d. de Bismarck recunoște că conchistele ce a făcut nu suntu încă asicurăte nicl în afară nici chiaru în intru; căcă c'nsu-si acestu mare omu politicu ne dă învățămēntul celu mare e' puterea chiaru c'ndu triumfă și 'nvingo dreptul, triumfulu iei este greu, este şovăitoru și cere lupte noui, triumfuri noui și că chiaru așia totu nu se va putea consolida păna ce nu se va introduce dreptul în temelia nouului edificiu.

Trecendu acumu în patria libertății, găsimu unu învățămēntu d'u altă natură în apărință, dară care în fondu este totu dreptul.

Englîera este în adevără patria libertății nu însă 's a egalității. Nobili englesu au avutu inteligența d'a pune dreptul temelie privilegiilor iei liberteata, s'astu-felu își conservără poziționea loru. Precumu corabiaru la fiș-care furtună aruncă în mare totu ce pote ingreiu p're multu corabia totu astu-felu și nobilimea englese la fiș-care furtună poporarie da cătă ceva și scăpa astu-felu domnia iei.

Nobili deschidendu ușile Parlamentului burghăsieis iisbutiră a guverna

La 1862, stenga Adunării și d. Cogălnicenu dă unu proiectu de lege prin care împroprietărirea sătianilor se propunea a se face trecendu mai anteriu prin tr'unu felu de imbatucu. Drépta refusă cu invierșunare, proprietarii din nescință nu vedu că capăt loru ii afundă în locu d'a-i ajuta, și susinu opunerea loru. In timpu de mai mulți ani stenga Adunărei cere mereu uă reformă electorale; drépta refusă necontentu și alegătorii privilegiaști nu înțelegu c'acelu refusă este necreptu și prin urmare periculosu și sustinu pe încăpățină și neprincipiu loru reprezentanță. Resultatul acestei rătăciiri ilu scimă acumă toș. Legea era menită a da cele mai bine făcătore resultate și pentru fără și pentru proprietarii, precumă și reformă legii electorale se ieu dreptu drapelul de inimicii dreptului s'ai libertății, se punu în lucrare într'unu modu astu-felu incătu pentru ca cătă va an'i s'aducă sărăcia pentru toș, dictatură, corupții, ucidere materiale și morale a înregi națiuni în intru și 'nafără.

Camu totu astu-felu făcură acumă și nobili englesi cari, p're a'ză imbarătrinitu se vede s'au perdutu din agerimea vecchiei loru înțeligențe ce-i facă se fiă ei în capul tutoru reformelor. Parlamentul refusă mica reformă electorale, propusă de d. Gladstone s'acumă poporulu cere votul universale.

Intrunirile publice se facă necontentu și se intinde în totă Englîera. Avemă cătă-va dile se făcură două demonstrări uriașie în orașul celu putericu, căci este orașul industriei s'au comerciului, la Birmingham. Peste 200 mil locuitori s'au întrunitu în giurul a şese tribune dupe cari oratori vorbiră; și Adunarea otâri că „guvernul și Camera aptuale suntu nedemne de încredere poporului, și că se legă toș și urmări agitarea prin tōte mijloacele legale pentru a dobêndi votul universale pe principiul domiciliului, și votul secretu pentru ocrötirea conținutălor loru, a'ză credutu că prin respectul ce are poporul pentru Parlament și pentru nobilimea țerei voru isbuti de voru lău mai cu séma puterei în mănu se dea din nou afundă ideia reformei electorale; astu-felu iei respinsere în Parlament legea propusă de d. Gladstone, și întrénul Lord Derby, cu partita sea veniră la putere.

Acumă veni timpul se se confirme pentru a mia óră legea cea naturală și nestrămutată că „ori ce împotrivire órbă în privință unu dreptu natural provocă că aciune energetică și poporul atunci i'indouit din cea-a ce s'ar si multumită a avé de i'sar si datu fără împotrivire. Ca se înțelegemă bine acéstă lege naturală, ca învățămēntul se fiă deplinu și pentru noi, se ne'aducemă amintă de cele petrecute la noi într'u singură cestiu.

Ca se înțelegemă cătă de mare este reformă ce se cere se ne aducemă amintă că votul universale este egalitatea, cea-a ce este încontra tradițiunilor englese, cea-a ce este măciuca de mōrte a aristocrației și cea-a ce va face uă revoluționă din cele mai mari în totă Europa căci, prin votul universale se va schimba politica celei mai mari și mai liberare națiune.

mă vedu așia precumă suntu, nu voiū schimbă nicl uă silabă în cuvintu, nicl uă nuantă în simțimentu. Nu v' voiū face acumă uă frumosă arătare a principiilor mele, nu mă voiū arma cu virtuți ca cu uă cuiasă. Amu nenorocirea d'a nu crede în infern. Din altă parte, dacă v'asă spune că iubescu la nebuniă pe d. de Sarens, so ciulume, nu mă vești crede. Nu suntu dară protejată nicl de frica draciloru nicl de unu amoru care'mi ține anima subjugată; insă acesta nu'ș folosește în nimicu. Voju se moru cumu am trăită. Cându eramă mică copilă eramă otârită a fi dată în monastire; acumă femeia suntu otârită a trăi în indiferență.

— Totu deuna indiferentă cu acestu frumosu peră de aur! dice Paul întrupând-o, și incercându-se se suridă. Unu peru care amintesc pe acela alu Evei din paradis?

— Perul de aură, mănele ca lap-

Dominul Redactore alu diarulu Români. Faceți apel la toș cei loviți de acate injuste din partea funcționarilor guvernului, se vie a denunția acele fapte, spre a se face îndrepătarea cedorește teră.

Dacă bine-voișt a 'mă da ascultare, v'rogă se publicați următoarele rânduri.

Cu ocasiunea alegerilor trecute, pentru deputați Adunării obștești (Constituanti), D. subu-prefectu alu plăș Cricovu C. Vasilescu a voită se strice alegerea făcută de săteni în persona a trei delegați pentru comuna Degeaști-Parepa, dupe numărul alegătorilor și dupe exemplul altoră alegeri ce se urmase în trecutu. — Pentru această voință a d-lui subu-Prefectu suntu probe, acte oficiale.

Eu ca primară nu m'am pututu supune unei asemenea voințe care mă facea responsabilu și criminalu.

Acumă, c'ndu vinu alte alegeri, c'ndu suntu chișmatu a lucra la dresearea listelor, n'v' suspendatul din funcțiunea mea de primară prin ordinul d-lui subu-Prefectu C. Vasilescu No. 6258, de la 13 Augustu coruentu, întemeiată pe alu d-lui Prefectu No. 12197, pe unu sincuru cuyentu de „insubordonanță.“ Eu nu cunoscu se fi comisă vre uă altă insubordonanță de cătă aceia ce o relatau mal susu. Din partea consătenilor nu există nicl uă plângere sau nemulțumire, din contra ei ceru reintregarea mea.

Nu credu nicl dreptu nici justificabilu ca unu primară se fiă destituitu în timpul dresării listelor electorale subu cuyentu de insubordonanță dupe ce n'a voită a so supune la contra-face rea altoră alegeri. — Opiniunea publică se judece. Nae Nicolae.

din comuna Degerăști Parepa districtul Prahova.

## ANASTASIE PANU

(Vej. N-l. de la 13, pînă la 26 Augustu.)

### IX.

Dupe Reglementul organicu, locoteninția Domnescă, în casu de interregnă sau de vacanță a tronului, frânilie guvernului, se luau de către uă locotenință Domnescă, compusă, de drîtu, din marele Logofătu alu Dreptății, din Ministrul din Intru și președintele Divanului Domnescu, în activitate în momentul vacanței. 1)

Acești trei funcționari aveau datorie de a administra în unire tōte trebile țerei păna la înscăunarea Domnului.

Acăsta era legalitatea în care trebuia se intre Pôrta Otomană de 'ndată ce espiră termenul de şepăt anu alu Domnitoru lui Ghica și Stirbei, dacă, dupe facultatea ce avea, nu voia a'ză prelungi termenul puterilor domnesci.

— Înse Pôrta, în locu d'a se conformă prescripțiunilor stabilită, numi d'o-

1) Art. 20 din Regulamentul Moldovei. Aceligă dispoziții suntu și în Regl. Munt. Art. 18.

tele și buzile de rose, tōte astea numă voru atinge nicl uădată... Vești că la nevoia sciu se vorbescă limbaginu d-tale. Trebuie se găndiști, v'rogă, că nu'mi ajungă tōte orele dilei, pentru a'mi implini tōte datoriele lunel; am cunoșințe, trebuie se le v'șă, ori cătă de multu mi'ar si urită la ele; suntu baluri, teatruri, concerturi: cele de mai multe ori mie urită la ele, conuină; insă dacă am găsită diamante și dantele în zestrea mea trebuie se le portu mi se pare. Trebuie ore se lasu la uă parte cărțile cele noi, comedie de care se vorbesce, uă călătoriă la căi, Căpăț-Elisel, predicile de caritate, și mi' de obligații cari facă se trăcă dilele? De s'ar amesteca amoriul aci ce așu face? N'asă mai respira. Si adoră lenea ori ce mă miscă imi displice. S'apo'i esci d-ta cu totul sicură că amorul n'a esită cu totul din modă?

— Suntești crudă, dice Paul.

— Așu fi, dacă n'asă imita pe chirurgul care intrebuiuță doctorii cari facă durere pentru a vindeca. Căndu rana va fi vindicată, imi vești mulțumi, și eu v'șă voiū dice: Mergești, și nu mai păcatuți!

— Eu, se nu v'șă mai iubesc!

D-na de Sarens rădică din umere. — Am mare postă se mă superu, urmă ea, pentru ca se v'șă pedepsescă că'mi repetiști asemenei nebunii! Lăsați aste mari esclamații la făcătorii de române. Se vorbimă în prosă, v'rogă, și ca omeni de bună gustă. Anulii viitorii, căndu v'șă vești uita la mine nu vești înțelege, cumu așă putută se'mi vorbiști astu-felu acuma, vedești că suntu politică dându-ve unu așia de lungu terminu. Vești dice: Ce! Ea este! Ce!

D-na de Sarens și cu eternitatea s'au înțelențu uădată în aceeași frasă, și eu amu spusă acea frasă? Si vești avea mare gustă se ridești... V'șă ertă de acuma. Nu voiū fi supereră dacă

ficiu Călmăcămel unică pentru fiu care din ambele principate. Si punindu-ne, chiaru astă-dă, din punctul de vedere alu interesului Porșii, așa reu cumu sciu se-lă înțelegă demnitări iei, în tōte momente supreme: vedemă că nu

putea face altu-felu: 1, Pentru că de ar fi vrută a prelungi puterile Domnesci, — nu putea din cauza lui Ghica Vodă carele se pronunțiasă otâritorul pentru Unirea cu principie străinu, — de și pe principie Stirbei, Pôrta l'ar fi vrută bucurosu; 2, pentru că de ar fi numită Călmăcămi Reglementarie, ar fi fostă a căde din Scila la Charibda, căci călmăcămi de d'ită a Moldovei: DD. S. Catargiu, Vasile Sturza și A. Panu, d'asemino Domnoul căruia fusesse ministri, erau pronunțiasă otâritorul Unire, — de și ministerul lui Stirbei, iar fi placută ca ostiul, pote unirei, — acesa Stafe ce speria pe Pôrta Otomană și prin visu. Mesura dară trebuia se fi uniformă. Cea ce se va face în Moldova, trebuia se se facă și'n Valachia. Si disgrăția lui Ghica unionistul, aduse și cădere lui Stirbei credută de separatiștă.

Inse dacă stratagema se nimeri în 1856, — din cauza platonicei încrederei a puterilor garante în simțul de dreptate alu Porșii, — na mai merse de locu în 1858. — Convenționea din 1/1, Augustu, mai prevedătore de cătă tratatul din 30 Martie, impuse prin articolul 49, ca administrația țerelor să fie dată, imediată, de Călmăcămii în finanță, comisiunei interimare reglementare, compusă din Președintele Curții Domnesci, marele Logofătu și ministrul din Intru, foști în funcțiune la spărare a puterilor Domnilor din urmă. Eată cumu D-nii Vasile Sturza, Anastasie Panu și Stefanică Catargiu rosti unu micu cuyentu de ocazie, n'a voită a'șă lăsa unu nume iubită întră Români. Cu atâtă mai reu pentru elu.

După hatișerif, s'au citită firmanul prin care se orăndu po membrul comisiunei interimare. D-nu Stefanică Catargiu rosti unu micu cuyentu de ocazie.

Prima neftelegere ivită în sinul Locoteninței, fu dacă membrul el trebuiau se se însărcineze și cu portofoliile Departamentelor respective, să se slăbduască îndeplinitorii la posturile loru titulare? Intemeindu-se pe coprinderea firmanul și pe cele ce s'au făcută în București, ne'ntelegeră s'au hotărătă în favoarea priimirei portofoliilor. A mai urmată apo disuține și asupra cestiușei daca, pentru validitatea închiările Locoteninței Domnesci, era trebuință de una nimitatea său numal de majoritatea membrilor ei? Cestiușa s'ă otărtă aseminea în favoarea dreptului principiul observată de tōte corporile constituite din mai mulți membri; în favoarea principiul majoritată. 2). Uă discuțione mai lungă a urmată în respectul cumpunerelui nouului Ministeriu. Acăstă discuțione a întărită cătă-va dile acitivitatea Locoteninței. In fine, la 24 Octombrie, s'eră, a'șă ordonanțele de compunerea nouilor ministri. S'au numită provizoriu secretarii de Statu d. Vasile Alexandri; provizoriu Ministrul la finanțe, d. I. A. Cantacuzino; provizoriu Ministrul alu Cultelor d. Doctoru George Cuciureanu; îndeplitorii funcțiunilor de capu alu oștirei

1) Stiuă Dunării din 1. Noembre 1858.

2) Procesul verbalu alu ședinței Adunării Elective, diu 28 Decembrie 1858.

— Mă incredu în astă promisiune.

— Ea 'să întinse piciorle spre focu: Ce găndiști de comedia nouă care s'ă jucătă mai deună-dă la Teatrul-Francez? dice ea. A'șă v'șădutu-o, mi se pare...

D. de Sombreuse plecă de la d-na de Sarens fără turbură, fără tristă, și'n tr'unu cuyentu, fără neno-rociu. Elu nu esagerase nimicu din cea-a ce simția, pote că chiaru, cumu nu i se intempele altă dată, spresu-nea remăsesese mai josu de adevără. Uă găndire unică l'ui occupa. Ideia că elu nu va mai vedea pe Sabina și era ne-suferită; și pentru ce ar vede-o, dacă nu putea se-l vorbescă de singurul lui carei implea anima? — Dreptate avea d-na de Marsanne se'mi dè de mirésă pe d-ra Des Périers! și dicea elu mărgendu, ce mai frumosă placere e uă pasiune în Paris!

(Va urma).

colonelului Alecu Cusa, și îndeplinitorii funcțiunilor de Ministru alături lucrării Publice, d. Panaitu Donici. 1). Această Ministeriu fu rezultatul unor concesiuni reciproce. „Numele perso-„nelor ce lă compună, dicea Stéua „Dunărei, se pără de nisice omenei o-„nescă, cu anima aprinsă pentru binele „și propășirea țărăi, devotă și prin tre-„cutul lor către ideile naționale și li-„berale și cărora, cu ceea ceva nepărteneire „nici că li se potuț impătuț acte publice „supuse unei aspre critici. 2).“ Astă- felu fu priimută această ministeriu.

Locoteninția Domnescă se anunță țărăi printr-o proclamație demnă, printr-o proclamație po care duoi din membri iei Anestasie Panu și Vasile Sturza, nu o au desmitită nici u- dată; printr-o proclamație care fu unu adeverat și românește program săcerd și cu lealitate urmată de cei doi, Panu și Sturza, până în ultima oră a misiunelor lor. Pe cătă anima no dore că nu putem dice totu astă-fel și despre celu d-al treile membru alături Locoteninții Domnesci, d. Stefanică Cătargiu, carele săptă Domnia lui Ghica, și a soi atât de susu în opinio- nea țărăi întregi. „Nepărteneirea și ec- tatea trebuie să preside în toate lu- crările sale, dice proclamație, Lo- cotenințel. Postul său este de unu „devotament și de uă întrăgă abne- gare. Locoteninția se adresă la in- telecțione și iubirea de patrie a Ro- „mânilor, și le cere concursul lor. „Fiă-care este datoru a se petrunde de gravitatea momentului de față!

„Se atinge de totu ce are cineva mai scump pe lume: de vatra părinților săi, „de viitorul copiilor, de țara noastră! „Funcționarii de toate ramurile ad- ministrației, suntu chișmați și inde- plini datoria lor. Păzirea legilor, „nepărteneirea, dreptatea, se și povă- țuiescă în toate lucrările. Uă emulație „do merită, de zel, de onestitate, și „de subordinație se fie deviza tutu- lor acelor cari servescu patriei.

„Resplata loru va fi mare, căci în „diua în care Adunarea țărăi va fi „întocmită, comisiunea interimară de- „puind mandatul său și dându-și se- „mă de lucrările sale, va dice înaintea „aleșilor țărăi: etă funcționarii cu carii „am lucrat la împlinirea misiunii ce ne așteptă; totu meritul este „alături lor, căci noi le amu aretată nu- „mai dorinție, și ei au lucratu spre binele patriei.

„Pe atâtă înse respondere va fi „mare pentru toți aceia cari se voru „abate din datoriele lor; nici unu felu „de considerație nu va putea preschim- ba oțărarea legel, Călmăcămja o va „aplica pentru toți de uă potrivă.

„Sentinele devotate la postul lor, mem- brii comisiunei interimare se făgăduiesc „înaintea lui Dumnezeu, a țărăi și a Eu- „ropei așa împlini cu nestrămutare dato- riele cei privescu.

„De la concursul daru alături luminilor „alături bunelor cugetări ale conpatrioților „atîrnă ca se ne asternem calea către „măntuire. Sărtea țărăi stă în înțelep- nea lor. 3).

Așa daru, etă constituită acelui guvern naționalu, carele, de și interi- maru, ale căruie dile de și erau nu- merate, scișu insă arbora în Iași, (de- venită, pentru unu moment, Capitolul României întregi,) standardul auton- miei naționale, alături libertății, alături unirei precum nu se mai văduse în țara noastră din fericirii timpă al lui Stefan celu mare și Mihai Vitezul. Ochiul Euro- pei, ochiul a 14 milioane de Români erau erăști și așteptă asupra Principate- lor, și, cu deosebire, asupra guver- nului din Iași. Ministri al lui Grigorie Ghica, patronul unirei, fruntașul cívili- satorilor Moldovei, Anestasie Panu și Vasile Sturza, se puseră acuma cu

1) Monitorul Oficial alături Moldovei, No. 2, 1 No- embre 1858.  
2) No. de la 1 Noembrie.  
3) Monitorul Oficial No. 2.

1) George Sion, la ocasiunea prezentării chro- nicei lui George řinca, domnului Grigorie Ghica.

bărbătie a continuă mare opera de Unire și regenerare, începută de Ro- mânii cu atâtă mărimi în 1856. Su- fletul, principiile și generositatea dom- nului Grigorie Ghica, trecuse într-în- si. El și apropierea mandatului ce de- sulu primise de la țără, mandat immor- talisatu prim memorabilele și clasicele cuvinte ale postului:

„Acumă sănă aurora pare că gonesc „Negrulă intunecă ce ne aș înveli; „Cându unu săde dulce ne făgăduiesc „Fericirea care de multă am dorită; „Dă-ne, dă-ne nouă, Dóme Prănaljate: „Pagine frumose pentru viitor!

„Lasună nume sacru la posteritate, „Ca se lă recitez pururea cu-amor! „Cerulă se deschide; timpul se arată: „Totu înțurnă ochii la Măria Ta.

„Viitorul țărăi așa său nici uădată, „Este timp, o Dóme a consolidă! 1)

Si ei, îndepliniră. Maiestatea națio- nală era depusă acuma în mâinile lor.

### TOTU ASUPRA INSTRUCTIUNII PUBLICE.

Nu înțelegu pentru ce d. Ienescu a scrișu articolul d-séle, asupra desvol- tării instrucționei publice, relativu la articolul meu? D-lu spune că mobil- lulu care lu-a impulsiona în astă pri- vință, a fostu „uă mulțime de contra- dicționi cari băteau la ochi!“ El bine- dacă este așa de ce d-lu nu-mi a- retat nici uă contradicțione în articolu- lulu meu? Pote că a voită se dică, că mica ideia, mica schișă, ce am expresu cu acea ocazie pentru programa învățământu- lui Lyceului, după d-sea nă fostu bună? Atunci înțelegu, — dără d-lu nu face nișt astă, ci comenteză cea-a ce nu se coprindă în articolul meu! D-lu dice că voescu „a esilia sciinție din Lyceu,“ dără rogă pre Onor. Ienescu se mai citescă articolul meu, și va vedea că de și nu aretă interesul sciințieru mathe- matică și phisice (fiind cunoscută de toți), aretă insă dorința de alău face ca naționea se posedă cărăi didactice elaborate de profesori respectivi, pen- tru asemenei materii. Nu, prin mica schișă de programă ce am espus, n'am voită altu ceva, de cătă a areta dorința ce am de a posede naționea Româna uă programă stabile, în care se se înso- reze obiectele de sciință phisice, ma- thematico, istoria, philosophia și lim- bistica, conformu cu clasea și prin ur- mare de ordinariu cu etate scolaru- lui. Nu scișu atunci cumu a înțeseu d. Ienescu, că suntu inimiculă sciin- ţelor! pote, fiind că am vorbitu mai multu despre limbistică, arelându ne- cesitatea ce este d-a se introduce în programă toate limbele de la prima clasă a Lyceului; acesta am făcutu-o pentru că literatura la noă e cu totul des- prețuită, și D. Ienescu scie că Literatura a făcutu ca Eleni și Latinii se viueze ană, și voru viuiea perpetuu!

Nu scișu de ce d-lu nu e pentru Li- teratură, mai întîi arată scopul lite- raturei cătă de mare, de nobile și de sublimu este, și pre urmă dice, „că nu e bine a ne îndopă cu grecăsa!“ cu- totu acestea mi place se credu că d. Ienescu, în conștiință nu urăscă atât de multu clasicitatea fiindu studentu la facultatea de literă.

Nu înțelegu asemenea pentru ce d. Ienescu mai dice, „că avemu necesi- tate numai de profesori buni, erănu și de programă“ căci de la 1816, (urmă- d-lu) și pînă astă-đi, România n'a avutu programă, și a făcutu destulu pro- csesu, ba pote și mai multu... Nu în- telegu atunci pentru ce d. Ministru de instruc- a aretată necesitatea unei pro- gramă Consiliului generale!

Erăști la unu altu punctu cu mirare cugetu: pentru ce d. Ienescu se de- clară în contra Limbei franceze; și pare- reu (dice d-lu), că francismul s'a in- tensu în țără! pote fiind că e limbă universale, uă limbă făcute avută în lit- teratură în autori mari de sciinție phisice, mathematică etc.“

Panait Filitis, Ion I. Philiu, Ghijă Cantilli, Ioan Gavrilescu, Vasile Dragomirescu, Tane Atanasiu, Ilie Mincu, Tănase Goergiu, C. Dimitriadi, I. Dăscălescu, Hagi Niță Piteșu, Iōn Scorteni, Mihalache Constantinescu, Ma- tache Cireșanu, Nao Humoriciu, Bogdan Petrescu, Hagi Ivancea Polihroniadi, Gheorghe Criveanu, Nicolae Stăroșescu, Preoteu Nicolae, Ioachimescu, Haralambie Stănescu, Andrei Anastasiu,

Terminându nu mă potu opri d-a a- reta dorința arăntă ce am de a se da limbei Române ore speciale spre a se forma și limba nostră naționale, spre a se cultiva, înțindându edificiul literaturei naționale, spre a nu fi desprețuită ca uă limbă barbară, necultivată.

Const. Leonardescu.

1866, Augustu 22.

Domnule Redactore,

Unu numără însemnatu de orășianii Ploieșteni șiindu comptu de apelul ce faceți pentru constituirea de comitet de bine-facere, a și numită unu co- mitetă care pe lăngă alte înșărcinări ce ișă pusă, uă lăsată săcăstă sarcină asupră; pentru care formăndu profesionea sea de credință și unu regu- lamentu, vă răgă prin suptu-scrisul a-le inseră în stimabilul d-v. diariu pentru o mal intinsă publicitate.

Primiș etc.

Președintele comitat. Panait Chilian.

### PROFESSIONE DE CREDINȚĂ.

Comitetul nostru onorat prin increderea unu numără de cetățeni, declară solemnă că autoritatea sa nu este alta de cătă Mo- rala; elu nu are nici nu va avea antipatiu simpatii personale; devisa lui este Uni- rea și înfrățirea cu concelețenii și județenii sei, elu va priim cu plăcere luminele ce il va procura totu cetățenul, elu nu va combată actele guvernului, pe cătă acestea nu voru fi contra Constituției, iară la casă contrariu își va arăta opinioanea sa; elu va da concursul morală cu modu legală la cel apăsată la înșcrierea listelor de alergi. Elu prin discuționile sale va lumina publicul pe cătă puterile săle ilu voru erta, de dreptul și datoria ce are fiă-care cetățenii Români acordate prin Constituție; elu se va sili, prin concursul cetățenilor, a se occupa se- riosu, pentru mantinarea și prosperitatea ora- sului și a înțregului județ, și a comerciului seu, și chibzuirile sale, le va supune cu modu legalu autorităților competente și le va recomanda moralmente. Elu va combate viziul și va lăuda moralitatea, elu va priim lumi- nele ori de unde voru veni în ajutoru, și va fi în contu de dreptele omului.

Dominul Cetățen! De și atribuțiunile Co- mitetului suntu mărginită în condițiile es- puse mai susă, însă Comitetul avându în vedere calamitățile ce au cîștanță pe acestu județ, altă dată abondentă, din cauza re- lei recolte a porumbului și lipsa de mijloco pecunie care face a suferi uă mulți locuitori din districtu și orașe de nutrimentul necesară; avându în vedere mărimișosa o- frandă ce au făcutu Altețea Sea Serenissimă pre-iubitul nostru Domitoru, totu pentru acestu sfîrstiu, și apelul ce face la toți Ro- mânii de șinimă și sentimente nobile, a imite exemplul său; Comitetul nu a putut fi surdă la unu acameana apelul, și astă-fel a lăuată și acăstă plăcute sarcină, basați fiindu pe sentimentele orășanilor și județenilor care totu-dăna așcintă a de incredere, și prin recomandanții din partea primăriilor urbane și rurale, cu care se va pune în re- laționă prin corespondență; pentru care sfîrstiu și deschisă uă condiță de subcieri- e cu titlul de facere de bine, și face apelul la generositatea tuturor cetățenilor și aloră făcători de bine a veni în ajutorul cei- lor suferindu, pe care Comitetul îi va cer- ceta elu însuși, său prin alii de incredere, și prin recomandanții din partea primăriilor urbane și rurale, cu care se va pune în re- laționă prin corespondență; pentru care sfîrstiu și deschisă uă condiță de subcieri- e cu titlul de facere de bine, și face apelul la generositatea tuturor cetățenilor și aloră făcători de bine a veni în ajutorul cei- lor suferindu, pe care Comitetul îi va cer-

Am cutesată a lăua uă sarcină ce ómeni într-o multă mai puteriel nău putută s-o părte. Cine însă me va mai putea critica acumă cându va vedea că pe putere mea ci pe a naționii am putută avea uă cutesare atât de mare!

Bărbățu pe cari amu și datoria și de- prinderea aasculta au disu, său de- chiarăto-o chiară în publicu, că Români nău ăncă nici voință nici deprinderea d-a face ore care sacrificie pentru arte, pentru totu ce inobilésă anima și realită simțul național.

Cutesu a susține că d-astă dată ei voru avea fericirea a dechiară în cu- rendu că s'au înșălată. Cutesu a sus- tine că Români voru face chiară sacri- fice spre a pune temelia cea puterică, Teatrul Român, scola cea mai pute- rică a frumosului, a virtuții, a patrio- tismului.

Teatrul, uă disu acești bărbățu, este oglinda societății. Susțu daru că Teatrul Român va fi acum susținută căci elu va fi, trebuie se fiă oglinda societății celei nouă, astă-felu precum ea trebuie se fiă, precum este.

Cu cea mai deplină credință, facu apel la publicul Român și depu în mănele săle sortează acestei mare, acestei sănte scole, edificarea Teatrului Ro- mân.

Statutele, aci publicate, arătu, dove- descul că eșă n'am aci nici unu altu rol, de cătă acelu-a d'a lăua de la guvernă

directiunea Teatrului spre a o da în măna naționii, în deplina posesiune a celor cari voru voi a arunca cătă uă petricică spre a rădica din temelie a- cestu templu alu virtuții.

La Eleni, deșă Patriei erau pe scena Atenei. Depu directiunea Teatrului în măna publicului Român spre a rădica scena Română până va face-o demnă d'a fi oglinda nouei Românie, una și nedespărțită, liberă și morală.

Ancu uădată; Statutele vorbesc prin elu ensele.

Ce este Teatrul o sciu toși.

Ce trebuie se fiă Teatrul Român o simțu toși. Plinu de credință daru, facu apel la toți Români și depu, cumu am disu, sortează lui și directiunea lui în mănele lor.

### C. Dimitriade

### STATUTELE IMPRUMUTULUI MENITU A SUSTINE SI INCURAGIA TEATRULU NATIONALE

Art. 1. Unu imprumutu, cu scopu de a sustine și incuragia Scena Română, se face de către întreprindătorul Teatrului Național.

Art. 2. Capitalul trebuinciosu este de doue miș cinci sute gal., No. 2,500 galb. compusu de doue sute cinci-deci (250) obligaționi, căte dece galbeni una.

Fiă-care obligațione va purta uă do- bândă anuală de 10 la sută și va fi la in- făcișătoru.

Art. 3. Oră-cine poate participa la a- cestu imprumutu, și cu oră căte obliga- ţioni va voi.

Art. 4. Oră-ce subscritoru de obli- gaționi este datoru a respunde în termenul de sése dile dupe ce a supscris, una a treia parte din preciul numărul obligaționilor ce a subscris.

Cele alte două părți se voru respon- de cătă uă parte la fiă-care lună dupe supscriri a celu puținu a una sută obli- gaționi.

Art. 5. Imprumutătoru potu lă bi- letete de Teatr în comptul obligaționilor ce posedă; ele se voru da cu unu scădămentu de 10 la sută.

Art. 6. Banii imprumutului nu se voru întrăbiuția de cătă cându se va fi supscris a celu puținu pentru una sută obligaționi.

Art. 7. Uă comisiune provisiorie compusă de D-nii C. Panait, Anghel Frundianescu și I. P. Bălăcescu va face incasările și va dirige lucrările, plănuia efectuarea imprumutului, cându atunci se va procede la alegerea unui comitet de definițivă dintre imprumutători, compusă de cinci membri, unu secretar și unu casier, potrivită condițiunilor arătate mai josu.

Art. 8. Comisiunea, îndată ce se va

fi subscrisă 100 obligaționi, va face prin uă circulări, uă singură chișmare împrumutătorilor pentru optu dile de la data publicării.

Cei cari voru fi subscrisă în urma publicării voru lua de dreptu parte la alegerea membrilor comitetului.

Art. 9. Suntu alegători toși poseso- ri de obligaționi.

Sunt eligibili numări cei cari posedu trei obligaționi.

Alegerea membrilor Comitetului definitiv se face pe duoi

**INTERNAȚIULU GIANELONI**

(COLTEA, STRADA VESTEI No. 18.)

Basile solide pe care este stabilă Internatul scările publice, se premiază la ministeriu și principalele purtări Teleorman, proprietate a D-nel E. Masarschi, se dă în arendă de la viitorul Sf. Gheorghe 867 prin licitație care are să urmeze la casa sub-semnatul strada Gloriei No. 7 la 22 ale lunii Septembrie la orele 12, cind se va face și adjudeca. Condițiile arenduirii se vor vedea atunci.

No. 418. St. Firichide. 3—24 r.

**De vîndare** din cauza plecării, un piano de Streicher,

Palisandru, mecanică engleză, trăsuri, căi, sanie, etc. Casa Sporer în dosul Bătrânei No. 9.

No. 419. 3—24 r.

**De vîndare** o perchez armăsări numai de 4 ani, două trăsuri una mai vechiă și una puțină purtată, năsanie rusescă de lucu, două perchezi hamuri, esternul 24 galben. Se va face concesiune părinților pucină avuți și celor ce vor să așeză mai mulți copii de iadă. Condițiile de administrație, trusoului necesar, planul studierilor în genere și regulile stabile sunt prevăzute în Prospectul care se poate procura de la pensionatul în exercițiu continuu cu pedagogii francezi în totuști și locul.

Scolarii depun esemenele generali chiar la (393) 8. Directorul R. Ganeloni.

**ANUNCIU**

In BRAȘOVU (In Transilvania) se deschide la 1 Septembrie anul scoala 1866-1867 st. n. una PENSIONATU pentru elevii, cari vor să cerceta institutul de acolo, sub direcția domnului IOAN

LENGERU profesorul la gimnasiul românescă de acolo. PROGRAME

se astă la administrația acestui jurnal și la Domnul profesor în Brașovu.

No. 352. 4—14.

**CIMENTU ADEVERATU de PORTLAND**

MAGASINULU IOAN ANGHELESCU,

(Calea Mogoșoaiei vis-a-vis de Palatul Domnescu.)

Au sosit și se allă de vândare UA MARE CANTITATE de CIMENTU ADEVERATU de PORTLAND qualitate garantată și preciul să forte moderat.

Se poate trimite și afară în orice parte a României.

**STABILIMENTULU TIPOGRAFICU**

**C. A. ROSETTI**

(STRADA ACADEMIEI No. 22.)

PRIIMESCE TOT FELUL DE LUCRARI PRECUM:

AFISE, DIARE

MARI SI MICI

DIFERITE LIMBE.

DE DIFERITE FELURI,

ETICHETE, CONTURI, CONTRACHE, POLITE

CIRCULARI SI FATURI

COMMERCIALE.

**GHEORGHE**

JURNALU UMORISTICU CU ILUSTRATIUNI.

Ese odată pe săptămână redigiatu de o societate din cei mai buni scriitori umoristici îndestul de cunoștuții publicului cititoru.

PRECIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Capitala pe anu . . . . .	28 sfanți.	Pentru streinatate pe anu . . . . .	44 sfanți.
" " districte . . . . .	14 "	" " jum. . . . .	24 "
" " anu . . . . .	32 "	" " . . . . .	" " . . . . .
" " " " " . . . . .	16 "	Abonamentele se fac la Administrația diarului Romanu în Pasajul No. 1.	

**CIMENTU SI VARU IDRAULICU**

DEPOU, CALEA BEL-EDERE No. 155

Tipografia C. A. Rosetti Strada Academiei No. 22.